

ΕΚΔΔ-ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ»

Διαχείριση λυσσύποπτων ζώων και συνεργασία με Υπηρεσίες Υγείας

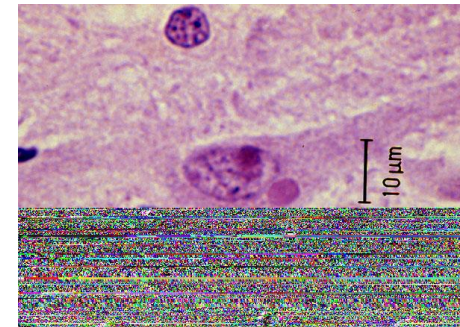
Διεύθυνση Υγείας των Ζώων

- Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

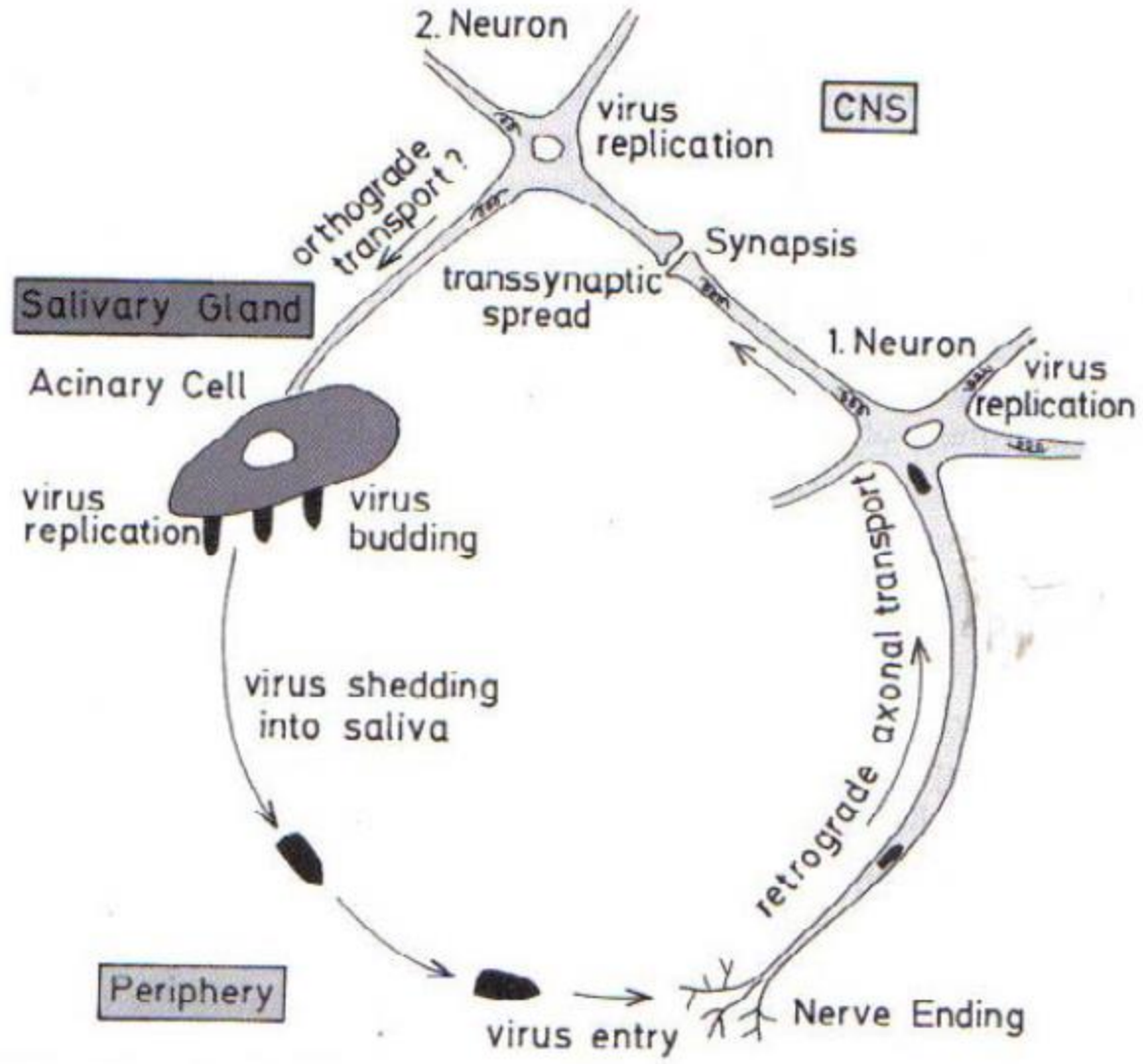
Rabies Virus

Παθογένεια-Άνθρωπος

- Απαιτούνται συνήθως κάποιες εβδομάδες από τη στιγμή της μόλυνσης μέχρι την εκδήλωση συμπτωμάτων
- Μετάδοση μέσω δάγκματος/αμοιχής
 1. Πολλαπλασιασμός στο μυϊκό και συνδετικό ιστό του σημείου εισόδου του ιού
 2. Είσοδος στο περιφερικό νευρικό σύστημα μέσω των νευρομυϊκών συνάψεων
 3. Επέκταση από τα περιφερικά νεύρα στο ΚΝΣ
 4. Εγκεφαλίτιδα
 5. Ο ιός πολλαπλασιάζεται και φτάνει σε μεγαλύτερες ποσότητες στους σιελογόνους αδένες
- Σωματίδια Negri στο σώμα των νευρικών κυττάρων
- Κλινική εικόνα
 - Πρόδρομη ναυτία, πονοκέφαλοι, πυρετός, φωτοφοβία, ρίγος
 - Οξεία νευρολογική φάση- φοβία/ανησυχία, νευρικότητα, ψευδαισθήσεις, συμπεριφορικές διαταραχές, σιελόρροια, εφίδρωση, υδροφοβία, φωτοφοβία
 - Κώμα - σπασμοί και θάνατος(99+%)

Negri bodies

Λύσσα

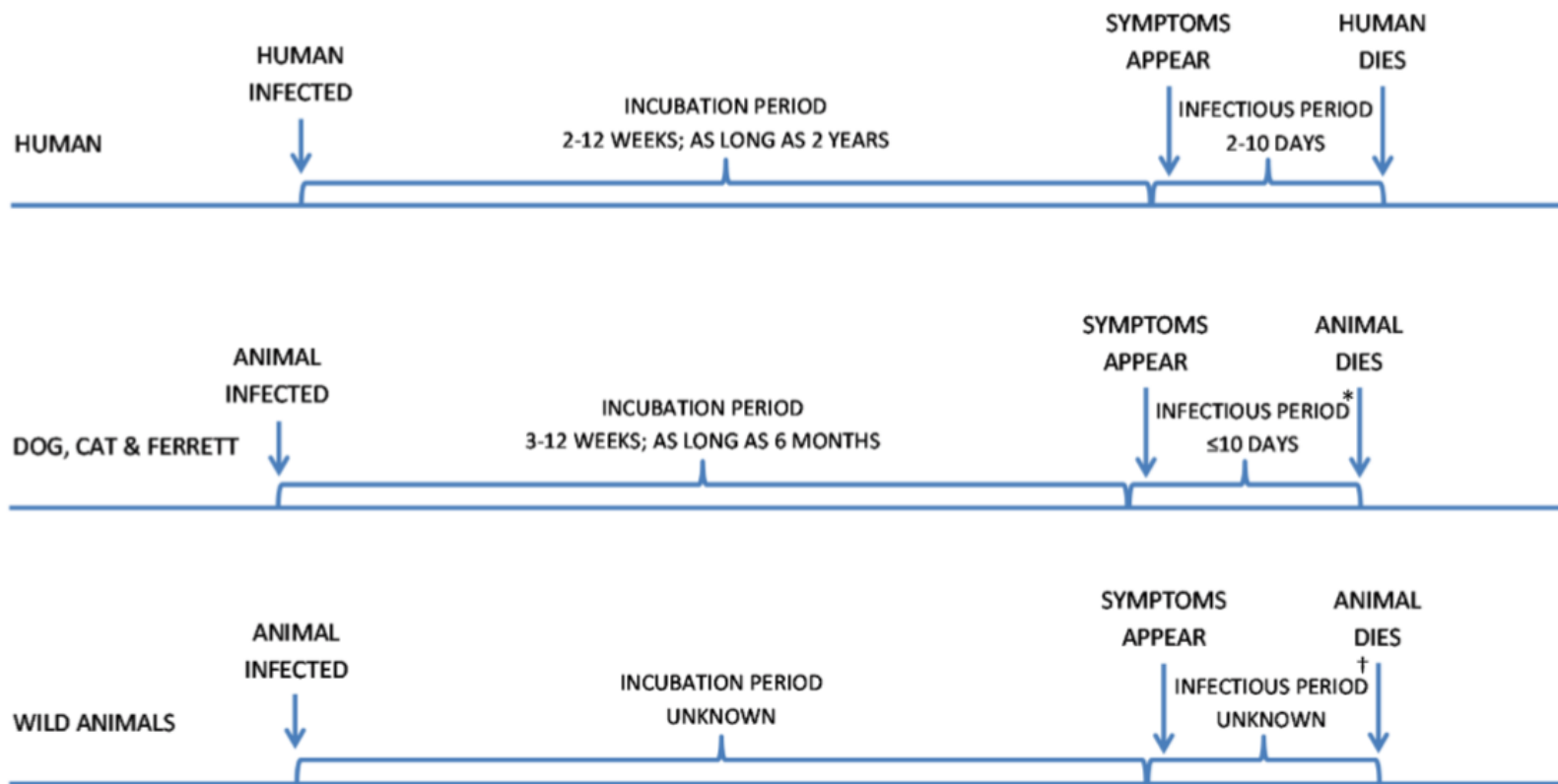
- **Επώαση στον άνθρωπο :**
 - 2 εβδομάδες έως κάποια χρόνια
 - **1-5 εβδομάδες το πιο σύνηθες*****
 - Όσο πιο κοντά στον εγκέφαλο είναι η είσοδος του ιού, τόσο συντομότερη η επώαση και η εκδήλωση κλινικών συμπτωμάτων
 - Ο ιός «ταξιδεύει» 1 cm ανά ημέρα

Σκύλος -γάτα

- Περίοδος επώασης – Κατά μέσο όρο 2-9 εβδομάδες; εύρος 10 ημέρες – 6 μήνες. Κατά μέσο όρο: 2 εβδ -3 μήνες (ΟΙΕ update 2009).
- Πρόδρομο/Αρχικό στάδιο - 1-3 ημέρες
- Μανιακή φάση – Κατά μέσο όρο 1-7 ημέρες. Σε κάποια ζώα δεν παρατηρείται αυτό το στάδιο
- Παραλυτική φάση - 1-4 ημέρες

Rabies Exposure Timeline

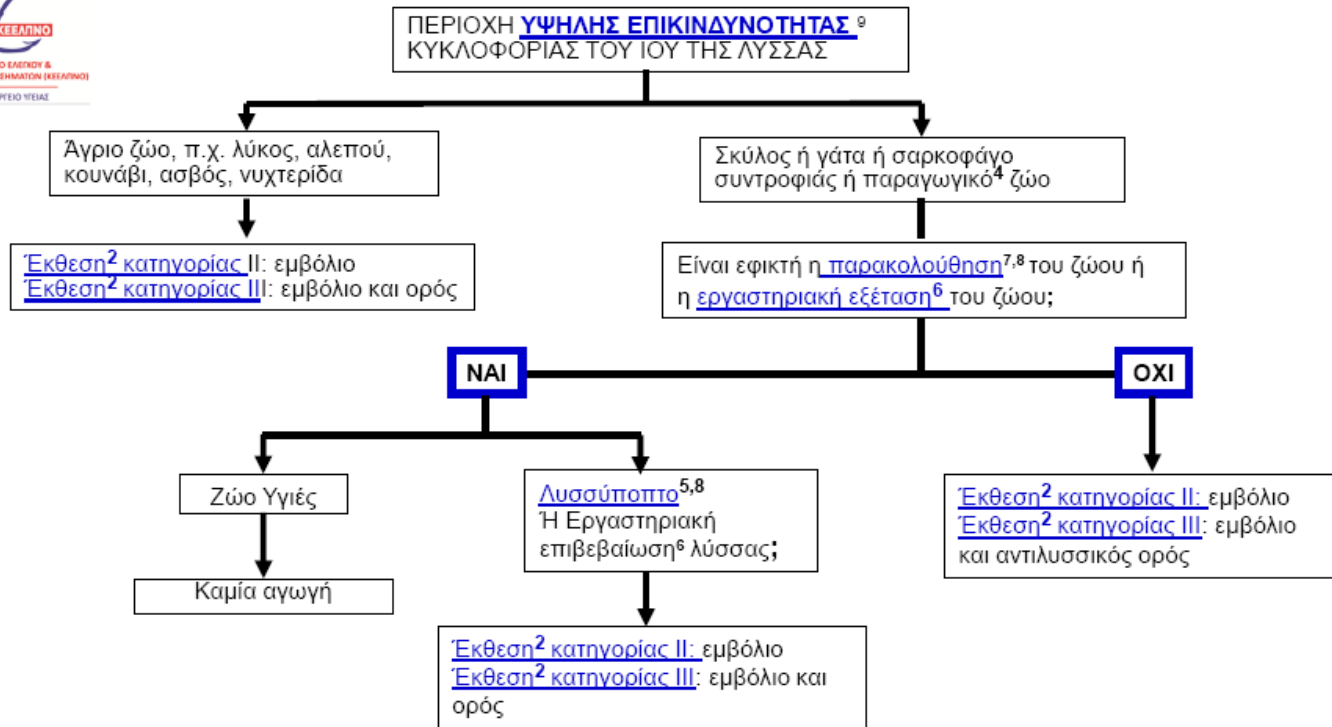

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ - ΑΝΘΡΩΠΟΣ

- ΚΕΕΛΠΝΟ
- Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
- Νοσοκομεία
- Αγροτικά Ιατρεία
- Ιδιώτες ιατροί
- ΕΣΔΥ

Αλγόριθμος διαχείρισης πιθανών εκθέσεων στον άνθρωπο

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΙΘΑΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΙΟ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ¹
ΣΕΛΙΔΑ 3

Θα πρέπει να καταβληθεί **κάθε δυνατή προσπάθεια**, σε συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, να εντοπιστεί το ζώο και να τεθεί υπό παρακολούθηση^{7,8,9}. Αν βρεθεί το ζώο και είναι καλά, δεν χρειάζεται να χορηγηθεί αγωγή. Η προσπάθεια εντόπισης και παρακολούθησης του ζώου θα πρέπει να συνεχίζεται ακόμα και κατά τη διάρκεια χορήγησης της αγωγής. Αν το ζώο τεθεί υπό παρακολούθηση, ή ελεγχθεί εργαστηριακά, επί αποκλεισμού υποψίας λύσσας, η αγωγή να διακόπτεται.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΙΟΥ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ⁹

ΒΛΕΠΕ ΣΕΛΙΔΑ 4

ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΜΗΛΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΙΟΥ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ⁹

ΒΛΕΠΕ ΣΕΛΙΔΑ 5

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ - ΖΩΑ

- Κεντρική Κτηνιατρική Αρχή-
Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων, Υ.ΠΑ.ΠΕ.Ν
- Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς
- Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ΠΕ
- Τμήματα Κτηνιατρικής ΑΠΘ, ΠΘ
- Ιδιώτες Κτηνίατροι
- Δήμοι

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΛΥΣΣΥΠΟΠΤΩΝ
ΖΩΩΝ – ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΣΑΡΚΟΦΑΓΑ –**

Πιθανή Ανθρώπινη Έκθεση

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (1)

έκδοση β' 02.14

Φαξ αποστολής: 210- 8842011 & 210-5233563 (Υποχρέωση αποστολής & στους δύο αριθμούς φαξ)

ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΙΘΑΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΙΟ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ

Όνομα & Επώνυμο (αρχικού εκτεθειμένου):

.....

Ώρα..... Ημερομηνία

Τόπος (χωριό/πόλη/ΠΕ).....

Είδος ζώου που εμπλέκεται:

σκύλος γάτα αλεπού άγνωστο άλλο

.....

αριθμός τους αν είναι περισσότερα από ένα:

Το ζώο είναι:

αδέσποτο δεσποζόμενο άγριας πανίδας παραγωγικό άγνωστο

Αν είναι δεσποζόμενος σκύλος, είναι:

κυνηγετικός ποιμενικός συντροφιάς άλλο

Ιδιοκτήτης: ΌνομαΕπώνυμο.....

Τηλέφωνα επικοινωνίας.....

Τόπος συνήθους διαμονής του ζώου (χωριό/πόλη/ΠΕ):

.....

Επισκέφθηκε / διαβίωσε σε περιοχή υψηλής επικινδυνότητας το τελευταίο βμηνο;

ναι όχι Αν ναι, πού;.....

Αν ναι, εκτέθηκε εκεί σε άγριο ή άγνωστο ζώο; ναι όχι άγνωστο

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Εάν επρόκειτο για δάγκωμα, ήταν προκλητό; ναι όχι άγνωστο

Το ζώο είχε συμπεριφορά λυσσύποπτου; ναι όχι άγνωστο

Συμπεριφορά ύποπτη για λύσσα (αφορά σε σκύλο ή γάτα):

συνδυασμός από νευρολογικά συμπτώματα που περιλαμβάνουν αλλαγή της συνηθισμένης συμπεριφοράς, μη αναγνώριση οικείων προσώπων, παράδοση επιθετικότητα ή οικειότητα- απάθεια, παράλυση, σπασμούς, αστάθεια, υπερβολική σιελόρροια, δυσκολία κατάποσης- άρνηση φαγητού νερού ή αλλαγή φωνής, ασυνήθιστο γάβγισμα-νιαούρισμα λυμφοί ή θορύβος ιεγνής (βοσκιάδα). Συμπεριφοράς που λυσσασύνδρομο (λυσσύποπτο)

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (2)

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Ημερομηνία.....

.....

ΕΝΤΟΛΗ ΓΙΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΖΩΟΥ

Όνοματεπώνυμο εξεταζόμενου ατόμου*.....

Τηλ. επικοινωνίας.....

Ημερομηνία δαγκώματος/ συμβάντος**.....

Περιοχή συμβάντος.....

Περιφερειακή Ενότητα.....

Προσοχή

Από τη νομοθεσία (ΚΥΑ 331/10301 ΦΕΚ 198/Β/2013 και Ν. 4039/2012) ο ιδιοκτήτης του ζώου (αν είναι δεσποζόμενο) ή

ο Δήμος..... (αν είναι αδέσποτο) στην περιοχή του οποίου έλαβε χώρα το δάγκωμα/ συμβάν, είναι ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΙ να προσκομίσουν **αμέσως** το ζώο σε κτηνίατρο για παρακολούθηση ή εργαστηριακή εξέταση αναφορικά με τη λύσσα.

Ο κτηνίατρος που παρακολουθεί το ζώο, είναι ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΣ, να αναφέρει **άμεσα** (π.χ. τηλεφωνικώς) τις πληροφορίες από την **αρχική** εξέταση του ζώου και στο πέρας της εξέτασης να αποστέλλει το έντυπο παρακολούθησης του ζώου στο:
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

.....
Τηλ*** :.....

Fax :.....

Επιπλέον, σε περίπτωση που το ζώο εμφανίσει συμπτώματα συμβατά με λύσσα, να ειδοποιείται η τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία.

Οδηγίες για τα εκτεθειμένα άτομα

ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Βάσει της Κοινής Υπουργικής Απόφασης αριθμ :331/10301-25/01/2013, ΦΕΚ 198 τ. Β (άρθρο 8) όπως ισχύει και προκειμένου να εφαρμοσθούν τα απαραίτητα μέτρα για την αναστολή της εξάπλωσης της λύσσας και την προστασία της Δημόσιας Υγείας ,ο ιδιοκτήτης του ζώου από το οποίο κάποιος άνθρωπος έχει ενδεχομένως εκτεθεί στον ιό (με δάγμα, αμυχή, επαφή με σάλιο κλπ) θα πρέπει άμεσα να προσκομίσει το ζώο του σε κτηνίατρο προκειμένου αυτό να εξετασθεί, να απομονωθεί και να παρακολουθηθεί.

Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να προηγηθεί η συμπλήρωση δήλωσης-δέσμευσης του ιδιοκτήτη για περιορισμό του ζώου. Αν πρόκειται για αδέσποτο ζώο, θα πρέπει να κληθεί άμεσα κτηνίατρος και το ζώο να εξετασθεί, να απομονωθεί και να παρακολουθηθεί. Προηγείται συμπλήρωση δήλωσης-δέσμευσης της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου.

Παρακαλούμε ο ασθενής να προσκομίσει ΑΜΕΣΑ τις οδηγίες αυτές και το έντυπο Δήλωση-Δέσμευση του ιδιοκτήτη για περιορισμό του ζώου, στον ιδιοκτήτη του ζώου από το οποίο ενδεχομένως να έχει εκτεθεί στον ιό της λύσσας και να ενημερώσει ΑΜΕΣΑ την Κτηνιατρική Υπηρεσία της περιοχής που ευρίσκεται το κατοικίδιο σαρκοφάγο από το οποίο πιθανά έχει εκτεθεί στον ιό της λύσσας.

Σε περίπτωση που πρόκειται για αδέσποτο ζώο το έντυπο Δήλωση- Δέσμευση της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου για περιορισμό του αδέσποτου ζώου προσκομίζεται ΑΜΕΣΑ από τον ασθενή στον Αρμόδιο Δήμο προκειμένου να ανευρεθεί το ζώο, ενώ ΑΜΕΣΑ ο ασθενής ενημερώνει την Κτηνιατρική Υπηρεσία της περιοχής που ευρίσκεται το κατοικίδιο σαρκοφάγο από το οποίο πιθανά έχει εκτεθεί στον ιό της λύσσας .

Τόσο ο ιδιοκτήτης του ζώου ή ο αρμόδιος υπάλληλος του Δήμου όσο και ο αρμόδιος θεράπων κτηνίατρος οφείλουν να ενημερώνουν άμεσα τον θεράποντα ιατρό και την κτηνιατρική υπηρεσία της Περιοχής για την πορεία της υγείας του ζώου, επισυνάπτοντας Δελτίο Εξέτασης Λυσσόποπου ζώου. Αυτό συμπληρώνεται από τον ιδιότη κτηνίατρο, τον κτηνίατρο του Δήμου ή την αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία (εφόσον παρακολουθεί το ζώο δημόσιος κτηνίατρος).

Υποψία λύσσας σε κατοικίδια σαρκοφάγα Ενδεχόμενη έκθεση του ανθρώπου στον ιό

Δεσποζόμενο ή
αδέσποτο
σκύλος, γάτα

- **Ενημέρωση** θεράποντα κτηνιάτρου και τοπικής κτηνιατρικής υπηρεσίας
- **Κλινική εξέταση**
- Απομόνωση σε χώρο ιδιοκτήτη/Δήμου **για 15 ημέρες** (Δήλωση Δέσμευσης)
- Υποχρεωτική εξέταση του ζώου από κτηνίατρο (0 , 7^η και 15^η ημέρα)
- **Υποχρεωτικό Δελτίο Εξέτασης Λυσσύποπτου Ζώου** διαβιβάζεται στην τοπική κτηνιατρική υπηρεσία και **στην Υπηρεσία Υγείας (νοσοκομείο , κέντρο υγείας, αγροτικό ιατρείο)**

Δήλωση/Δέσμευση ιδιοκτήτη ζώου/Δήμου για απομόνωση των κατοικίδιων σαρκοφάγων ζώων

Δήλωση-Δέσμευση του ιδιοκτήτη για περιορισμό του ζώου (τουλάχιστον 15 ημερών ή τουλάχιστον 6 μηνών)

Οι ιδιοκτήτες των ζώων (σκύλος-γάτα) τα οποία έχουν εμπλακεί σε δήγμα σε άνθρωπο ή σε πιθανή έκθεση ατόμων στον ιό της λύσσας, ή εμφανίζουν ύποπτη συμπεριφορά για «λύσσα» απαιτείται να απομονώνουν το/τα ζώο/α τους για **τουλάχιστον 15 ημέρες**. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ζώων που έχουν πιθανά εκτεθεί στον ιό κατόπιν άμεσης επαφής με τις εκκρίσεις ύποπτου για τη λύσσα ζώου που μπορεί να απομονωθεί και να παρακολουθηθεί.

Στην περίπτωση ζώων (σκύλος-γάτα) που έχουν πιθανά εκτεθεί στον ιό κατόπιν άμεσης επαφής με τις εκκρίσεις ύποπτου για τη λύσσα ζώου το οποίο ωστόσο δεν μπορεί να απομονωθεί και να παρακολουθηθεί ή να εξετασθεί εργαστηριακά, οι ιδιοκτήτες απαιτείται να απομονώνουν το/τα ζώο/α τους για **τουλάχιστον 6 μήνες**.

Το ανωτέρω χρονικό διάστημα της εξάμηνης απομόνωσης ισχύει και στην περίπτωση **σαρκοφάγων ζώων (σκύλος-γάτα)** τα οποία είναι **εμβολιασμένα** και τα οποία έχουν πιθανά εκτεθεί στον ιό κατόπιν άμεσης επαφής με τις εκκρίσεις θετικού για τη λύσσα ζώου (δήγμα, αμυχή κλπ).

Η αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας μπορεί να επιθεωρεί τον περιορισμό των ζώων και να επιβάλλει αυστηρότερους όρους όταν το κρίνει απαραίτητο

Εγώ ο/η, _____, κατανώ και συμφωνώ με τις ακόλουθες συνθήκες και απαιτήσεις:

1. Το ζώο μου είναι εμβολιασμένο (εμβολιασμός σε ισχύ) για τη λύσσα από έναν κτηνίατρο που διαθέτει τις απαιτούμενες άδειες και θα επανεμβολιαστεί άμεσα εφόσον έχει πιθανά εκτεθεί στον ιό κατόπιν άμεσης επαφής με ζώο ή με τις εκκρίσεις ζώου θετικού για τη λύσσα. Το ίδιο και στην περίπτωση που έχει πιθανά εκτεθεί στον ιό κατόπιν άμεσης επαφής με τις εκκρίσεις ύποπτου για τη λύσσα ζώου το οποίο ωστόσο δεν μπορεί να απομονωθεί και να παρακολουθηθεί ή να εξετασθεί εργαστηριακά. Η απόδειξη προσκομίζεται (βιβλιάριο υγείας/διαβατήριο).

2. Το ζώο θα απομονωθεί για δεκαπέντε (15) μέρες (ή για έξι μήνες) από τα άλλα ζώα και θα έχει τη λιγότερο δυνατή επαφή με ανθρώπους

3. Το ζώο όταν βγαίνει έξω από το χώρο περιορισμού για κάποια ανάγκη του, θα πρέπει να είναι συνεχώς υπό τον έλεγχο ενός ατόμου που μπορεί να το συγκρατήσει και να το χειριστεί και δεν θα επιτρέπεται να βγαίνει από το χώρο που φυλάσσεται εκτός και αν πρέπει να λάβει άμεσα κτηνιατρική βοήθεια. Σε αυτή την περίπτωση θα ενημερώνεται άμεσα ο θεράπων κτηνίατρος.

4. Το ζώο θα παραμείνει στην κατοχή μου για όλο το διάστημα της απομόνωσης και δεν θα προβώ σε ευθανασία του κατά τη διάρκεια της παρακολούθησής του χωρίς να ενημερώσω την αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή.

5. Σε περίπτωση διαφυγής ή απώλειας του ζώου θα ενημερώσω άμεσα την τοπική κτηνιατρική αρχή ότι το ζώο διέφυγε ή χάθηκε.

5. Ο θεράπων κτηνίατρος (ιδιώτης-δημόσιος αν δεν υπάρχει στην περιοχή ιδιώτης) θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα παρακολούθησης/εξέτασης του ζώου καθ'όλη τη διάρκεια της απομόνωσης και οπωσδήποτε την 1^η, 7^η και 15^η ημέρα (στην περίπτωση της 15ήμερης απομόνωσης) και στο τέλος κάθε μήνα (στην περίπτωση της εξάμηνης απομόνωσης) οπότε και θα στέλνει αναφορά στην Κτηνιατρική Υπηρεσία της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

6. Σε περίπτωση που το ζώο μου έχει επιτεθεί σε κάποιον άνθρωπο, θα παρέχω κάθε πληροφορία στο θεράποντα ιατρό και στον ασθενή σχετικά με το ζώο μου

7. Εάν το ζώο εμφανίσει ξαφνικά συμπτώματα, ασυνήθιστη συμπεριφορά ή πεθάνει κατά τη διάρκεια της περιόδου απομόνωσης, θα το κοινοποιήσω άμεσα στην αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία της περιοχής και στο θεράποντα κτηνίατρο. Σε περίπτωση θανάτου του ζώου, θα διενεργηθεί δειγματοληψία και εργαστηριακή εξέταση για διάγνωση της λύσσας.

8. Κατανοώ ότι η περίοδος απομόνωσης ισχύει από έως

9. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα απομόνωσης του ζώου στην οικεία μου ή σε δική μου ιδιοκτησία, θα πρέπει να αναζητήσω χώρο απομόνωσης σε κάποια κτηνιατρική κλινική ή καταφύγιο ζώων. Αν κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό το ζώο μου θα πρέπει να θανατωθεί με απόφαση του Διευθυντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας. Εφόσον υπάρχουν έξοδα για την παρακολούθησή του ζώου μου, αυτά θα καλυφθούν από εμένα.

Δηλώνω ότι έχω ενημερωθεί και συμφωνώ με όλα τα ανωτέρω και θα τηρήσω όλες τις δεσμεύσεις.

Περιορισμός/Απομόνωση:
Περιορισμός ενός ζώου σε χώρο (κλωβό, περιφραγμένο χώρο κλπ) μακριά από ανθρώπους και άλλα ζώα, χρησιμοποιώντας κατάλληλο εξοπλισμό έτσι ώστε να αποφευχθεί πιθανή έκθεση ανθρώπων ή άλλων ζώων στον ιό. Ο χρόνος της απομόνωσης καθορίζεται βάσει της πιθανής έκθεσης στον ιό ή της εκδήλωσης ύποπτης συμπεριφοράς που σχετίζεται με τη νόσο και εξαρτάται από το είδος του ζώου

Υποψία λύσσας σε κατοικίδια σαρκοφάγα Ενδεχόμενη έκθεση του ανθρώπου στον ιό

Δεσποζόμενο/αδέσποτο
σκύλος, γάτα

- Στο τέλος της απομόνωσης: Τα ανεμβολίαστα ζώα **εμβολιάζονται και επανεκτάσσονται στο χώρο διαβίωσής τους**
- Σε μη φυσιολογική συμπεριφορά του ζώου , **θάνατο ή εμφάνιση συμπτωμάτων συμβατών με τη λύσσα** ενημέρωση τοπικών κτηνιατρικών αρχών, ευθανασία (Απόφαση Προϊσταμένου Δ/νσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας), αποκοπή της κεφαλής από κτηνίατρο τοπικής κτηνιατρικής υπηρεσίας, εξέταση στο ΕΕΑ
- Σε περίπτωση διαφυγής ζώων, ενημέρωση τοπικών αρχών
- **Ενημέρωση άμεσα της τοπικής Υπηρεσίας Υγείας!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**
- Αν η απομόνωση δεν είναι δυνατή ή επαρκής, ευθανασία των ζώων

Ενέργειες Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και Κτηνιάτρων

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΔΥΣΕΥΠΟΠΤΟΥ ΖΩΟΥ (Συμπληρώνεται από Ιδίωτη Κτηνίατρο / Κτηνίατρο του Δήμου)

Όνομ/μο ιδιοκτήτη Ιδιοκτήτη:	
Δ/νση και τηλέφωνο ιδιοκτήτη :	
Εάν είναι αδύνατο, τηλέφωνο και Δ/νση Επικοινωνίας αρμόδιου Δήμου:	
Όνομ/νο δηχθέντος :	
Δ/νση και τηλέφωνο δηχθέντος:	
Αστυνομικό Τμήμα :	
Ημ/νία δήξεως :	

Χαρακτηριστικά ζώου :

Είδος :	
Γένος :	
Ηλικία :	
Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:	
Σήμανση του ζώου:	
Τελευταίος εμβολιασμός του ζώου για	

τη λύσσα:	
Παρτίδα εμβολίου/εμβολιακό σκεύασμα:	
Όνοματεπώνυμο , τηλέφωνο και Δ/νση Κτηνιάτρου που διενήργησε τον εμβολιασμό:	
Το ζώο ήρθε σε επαφή με ζώο ύποπτο για λύσσα; Αν ναι, πότε;	
Αν ήρθε σε επαφή, το ζώο αυτό εξετάσθηκε, απομονώθηκε;	

Το ζώο θα πρέπει να εξετασθεί από κτηνίατρο τις ακόλουθες ημέρες :

	Περιγραφή συμπτωμάτων	Υπάρχει υποψία λύσσας κατόπιν της εξέτασης
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ		
Ημ/νία α' εξέτασης (1 ^η ημέρα):		
Ημ/νία β' εξέτασης (7 ^η ημέρα) :		
Ημ/νία γ' εξέτασης (15 ^η ημέρα) :		
ΕΞΑΜΗΝΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ		
1 ^{ος} μήνας		
2 ^{ος} μήνας		
3 ^{ος} μήνας		
4 ^{ος} μήνας		
5 ^{ος} μήνας		
6 ^{ος} μήνας		

- ❑ **Απολύμανση** του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσύποπτου ζώου με ιοκτόνα απολυμαντικά
- ❑ **Απολύμανση και αποτέφρωση** των αντικειμένων
- ❑ **Ασφαλής διάθεση** των νεκρών σε μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων
- ❑ **Απομόνωση και παρακολούθηση** όλων των σαρκοφάγων (σ/γ) που ήρθαν σε επαφή με το ζώο αυτό, για το ίδιο χρονικό διάστημα ή μέχρι την έκδοση του εργαστηριακού αποτελέσματος

(ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ)

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΛΥΣΣΥΠΟΠΤΩΝ
ΖΩΩΝ – ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΣΑΡΚΟΦΑΓΑ**

Χωρίς Ανθρώπινη Έκθεση

1^η Περίπτωση:
Κατοικίδιο σαρκοφάγο με συμπτώματα ύποπτα λύσσας

- Απομόνωση και παρακολούθηση για 15 ημέρες

- Με το τέλος της περιόδου απομόνωσης τα ζώα επανεκτάσσονται στο χώρο διαβίωσής τους και τα ανεμβολίαστα ζώα **εμβολιάζονται**

2^η Περίπτωση:

Απευθείας επαφή ή έκθεση κατοικίδιου σαρκοφάγου σε άλλο κατοικίδιο ή άγριο σαρκοφάγο που ενδέχεται να είναι θετικό στη λύσσα **το οποίο μπορεί** να ελεγχθεί εργαστηριακά ή να παρακολουθηθεί

- Τα σαρκοφάγα **που ήρθαν σε επαφή με το ύποπτο ζώο** :
 - Απομονώνονται και παρακολουθούνται για το ίδιο χρονικό διάστημα που παρακολουθείται το ύποπτο ζώο ή μέχρι την έκδοση εργαστηριακού αποτελέσματος
- Με το τέλος της περιόδου απομόνωσης τα ζώα επανεκτάσσονται στο χώρο διαβίωσής τους και τα ανεμβολίαστα ζώα **εμβολιάζονται**

3^η Περίπτωση:

Απευθείας επαφή ή έκθεση κατοικίδιου σαρκοφάγου σε άλλο κατοικίδιο ή άγριο σαρκοφάγο που ενδέχεται να είναι θετικό στη λύσσα **το οποίο δεν μπορεί** να ελεγχθεί εργαστηριακά ή να παρακολουθηθεί

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΕΝΑ

- επανεμβολιάζονται άμεσα
- απομονώνονται
- παρακολουθούνται 6 μήνες

Μη δυνατή απομόνωση:

Ευθανασία με απόφαση

Προϊσταμένου Δ/νσης

Κτηνιατρικής της Περιφέρειας

ΑΝΕΜΒΟΛΙΑΣΤΑ

Ευθανασία

ή

απομόνωση και

παρακολούθηση για 6
μήνες

και

εμβολιασμός άμεσα ή

ένα μήνα πριν τη λήξη
της απομόνωσης

4^η Περίπτωση:

Απευθείας επαφή ή έκθεση κατοικίδιου σαρκοφάγου **σε θετικό σε λύσσα** κατοικίδιο σαρκοφάγο/ζώο της άγριας πανίδας

Ευθανασία, (απόφαση του Προϊσταμένου της Δ/νσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας), εργαστηριακή εξέταση, διάθεση πτωμάτων σε μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων

Κατά παρέκκλιση, αν το ζώο είναι εμβολιασμένο, δύναται να μη θανατωθεί κάτω από προϋποθέσεις :

4^η Περίπτωση:

-**Πιστοποίηση** από κτηνίατρο ότι είναι καλυμμένο εμβολιακά τη στιγμή της έκθεσης

-**Επανεμβολιασμός** από κτηνίατρο εντός 48 ωρών μετά την έκδοση θετικού αποτελέσματος για το ζώο που είναι υπεύθυνο για την έκθεση στον ιό

-**Έγγραφο αίτηση** προς την τοπική κτηνιατρική αρχή (Δήλωση – δέσμευση, Αντίγραφο βιβλιαρίου, στοιχεία για την ηλεκτρονική σήμανση του ζώου)

-**Απομόνωση για 6 μήνες** (εξέταση από κτηνίατρο ανά μήνα) με απόφαση του Προϊσταμένου της Δ/νσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας

-**Πέρα από την 6μηνη απομόνωση**, υπό την ευθύνη του δήμου/ιδιοκτήτη για ένα χρόνο. Απόφαση της Κτηνιατρικής Αρχής

-Στο τέλος της περιόδου απομόνωσης αν δεν επιβεβαιωθεί εργαστηριακά ότι είναι θετικό στη λύσσα ή αν δεν εμφανίσει συμπτώματα τα μέτρα **αίρονται και επανεντάσσεται** στο χώρο διαβίωσής του

-Αν η απομόνωση δεν είναι δυνατή**ευθανασία**

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΛΥΣΣΥΠΟΠΤΩΝ ΖΩΩΝ – ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ ΖΩΑ

Χρόνος επώασης στα παραγωγικά ζώα

Ιπποειδή

- 3-4 εβδομάδες
- Εύρος < 6 μήνες

Βοοειδή

- 2-15 εβδομάδες
- Εύρος < 6 μήνες

Αιγοπρόβατα

- 2-17 εβδομάδες

Χοίροι

- 10 ημέρες – 8 μήνες

Συμπτώματα στα παραγωγικά ζώα

Ιπποειδή

- **Ασαφή.** Αλλαγή συμπεριφοράς. Νωθρά και θλιμμένα ή επιθετικά
- Κατάκλιση, ανορεξία, κολικοί, μυϊκοί σπασμοί, κνησμός, δυσκαταποσία, φωτοφοβία, υπερευαίσθησία, τριγμός δοντιών, σεξουαλική υπερδιέγερση
- Περίοδος διέγερσης 1-4 ημέρες. Παραλυτική φάση 1-4 ημέρες

Βοοειδή

- **Παραλυτική μορφή.** Σπάνια κρίσεις επιθετικότητας με πριαπισμό και κνησμό στο σημείο εισόδου.
- Απομάκρυνση από το κοπάδι, ασυντόνιστες κινήσεις, καταρροή, δακρύρροια, αδυναμία κατάποσης, διακοπή μηρυκασμού
- Διάρκεια από 2 έως 7 ημέρες

Αιγοπρόβατα

- Παρόμοια συμπτώματα με τα βοοειδή
- Σεξουαλική υπερδιέγερση
- Συχνά βελάσματα, επιθετικότητα, άσκοπες κινήσεις, τριγμός δοντιών
- Διάρκεια 5-7 ημέρες

Χοίροι

- Σεξουαλική υπερδιέγερση
- Επιθετικότητα, πρόκληση δειγμάτων, άσκοπες κινήσεις, θανάτωση απογόνων
- Διάρκεια 5-7 ημέρες

1^η Περίπτωση

Παραγωγικά ζώα που ήρθαν σε επαφή με **ύποπτο κατοικίδιο σαρκοφάγο ζώο** το οποίο παρακολουθείται /μπορεί να ελεγχθεί εργαστηριακά ή **ύποπτο άγριο σαρκοφάγο** το οποίο μπορεί να εξεταστεί εργαστηριακά

Απομονώνονται / παρακολουθούνται από κτηνίατρο, για το ίδιο χρονικό διάστημα που παρακολουθείται το ύποπτο σαρκοφάγο ή μέχρι την έκδοση του εργαστηριακού αποτελέσματος (Δήλωση –δέσμευση από τον κτηνοτρόφο)

Έκδοση απόφασης Κτηνιατρικής Αρχής για Απομόνωση

Σε μη φυσιολογική συμπεριφορά του παραγωγικού ζώου, ειδοποιείται ο κτηνίατρος / ενημερώνονται οι τοπικές κτηνιατρικές αρχές

Σε περίπτωση θανάτου ή διαφυγής του παραγωγικού ζώου ειδοποιούνται οι αρμόδιες αρχές

Τα προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση-ζωοτροφές **καταστρέφονται** για όλο το διάστημα της απομόνωσης (*Έκδοση Απόφασης της Κτηνιατρικής Αρχής*)

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η απομόνωση τα παραγωγικά ζώα **θανατώνονται**

Έκδοση Απόφασης Προϊσταμένου Δ/σης Κτηνιατρικής Περιφέρειας

Δήλωση/Δέσμευση κτηνοτρόφου για απομόνωση των παραγωγικών ζώων

Δήλωση-Δέσμευση του κτηνοτρόφου για απομόνωση των παραγωγικών ζώων

Οι ιδιοκτήτες των παραγωγικών ζώων τα οποία έχουν πιθανά εκτεθεί στον ιό της λύσσας κατόπιν έκθεσης στις εκκρίσεις λυσοσύλοπτου κατοικίδιου σαρκοφάγου ζώου (σκύλος-γάτα) το οποίο παρακολουθείται, απαιτείται να απομονώνουν το/τα ζώο/α αυτά για **για το ίδιο χρονικό διάστημα που παρακολουθείται το ύπτιο για λύσσα σαρκοφάγο ζώο**. Η αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας μπορεί να επιβεβαιώσει τον περιορισμό των ζώων και να επιβάλλει αυστηρότερους όρους όταν το κρίνει απαραίτητο

Εγώ ο/η, _____, κατανοώ και συμφωνώ με τις ακόλουθες συνθήκες και απαιτήσεις:

1. Το/α ζώο/α θα απομονωθεί/ούν από τα άλλα ζώα και θα έχει/ουν τη λιγότερο δυνατή επαφή με ανθρώπους

2. Επιπλέον θα πρέπει:

___α) Ο θεράπων κτηνίατρος (ιδιώτης ή δημόσιος εφόσον δεν υπάρχει ιδιώτης κτηνίατρος στην περιοχή) να έχει τη δυνατότητα παρακολούθησης/εξέτασης του ζώου καθ' όλη τη διάρκεια της απομόνωσης.

___β) Σε περίπτωση που το ζώο μου έχει επιτεθεί σε κάποιον άνθρωπο, θα παρέχω κάθε πληροφορία στο θεράποντα ιατρό και στον ασθενή σχετικά με το ζώο μου

3. Εάν το ζώο/α εμφανίσει/ουν ξαφνικά συμπτώματα, ασυνήθιστη συμπεριφορά ή πεθάνει/ουν κατά τη διάρκεια της περιόδου απομόνωσης, θα το κοινοποιήσω άμεσα στην αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία της περιοχής και στο θεράποντα Κτηνίατρο.

4. Κατανοώ ότι η περίοδος απομόνωσης ισχύει από _____ έως _____.

5. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα απομόνωσης του/των ζώων σε δική μου ιδιοκτησία, θα πρέπει να αναζητήσω άλλο κατάλληλο χώρο απομόνωσης. Αν κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό θα πρέπει το/τα ζώα να θανατωθούν με απόφαση του Διευθυντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας. Εφόσον υπάρχουν έξοδα για την παρακολούθηση του ζώου μου, αυτά θα καλυφθούν από εμένα.

6. Τα προϊόντα των παραγωγικών ζώων μου υπό απομόνωση τα οποία προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και για ζωοτροφές καταστρέφονται για όλο το χρονικό διάστημα της απομόνωσης

7. Σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων συμβατών με τη λύσσα στο υπό απομόνωση σαρκοφάγο ζώο, ή θανάτου αυτού και εργαστηριακής επιβεβαίωσης της νόσου, το/τα

παραγωγικό/ά ζώο/α μου που έχουν έρθει σε άμεση επαφή με εκκρίσεις αυτού θανατώνονται με απόφαση του Διευθυντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας.

Δηλώνω ότι έχω ενημερωθεί και συμφωνώ με όλα τα ανωτέρω και θα τηρήσω όλες τις δεσμεύσεις.

Υπογραφή ιδιοκτήτη _____

Ημερομηνία _____

Όνομα _____

Τηλεφωνο. _____

Διεύθυνση _____

Συμπτώματα συμβατά με τη λύσσα ή θετικό εργαστηριακό αποτέλεσμα στο ύποπτο σαρκοφάγο

**Θανάτωση των παραγωγικών ζώων, εργαστηριακή εξέταση και
διάθεσή τους σε μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων**

Απόφαση Προϊσταμένου Δ/νσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας

Αν τα ύποπτα σαρκοφάγα στα οποία οφείλεται η πιθανή έκθεση,
δεν παρουσιάσουν συμπτώματα ή αποδειχθούν αρνητικά
εργαστηριακά γίνεται άρση των μέτρων στα παραγωγικά ζώα

Απόφαση Προϊσταμένου Δ/νσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας

2^η Περίπτωση

Παραγωγικά ζώα που έχουν έρθει σε επαφή με **ύποπτο κατοικίδιο σαρκοφάγο ή άγριο σαρκοφάγο** το οποίο δεν να εξεταστεί ή δεν μπορεί να παρακολουθηθεί:

Θανάτωση των παραγωγικών ζώων

Τα προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και ζωοτροφές **καταστρέφονται**

3^η Περίπτωση

Παραγωγικά ζώα που **πιθανά** να έχουν έρθει σε επαφή με **ύποπτο κατοικίδιο σαρκοφάγο ή άγριο σαρκοφάγο** το οποίο δεν μπορεί να εξεταστεί ή δεν μπορεί να παρακολουθηθεί

-Κλινική εξέταση των παραγωγικών ζώων για τυχόν δαγκώματα ή αμυχές

Διερεύνηση των εγκαταστάσεων από τις κτηνιατρικές αρχές και προσπάθεια εντοπισμού κρυφών εισόδων ζώων στην εκτροφή

Λήψη προληπτικών μέτρων ανάλογα με τα αποτελέσματα της έρευνας

- **Απολύμανση** του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσύποπτου ζώου με ιοκτόνα απολυμαντικά
- **Απολύμανση και αποτέφρωση** μολυσμένων υλικών (μπότες πλαστικές, οχήματα μεταφοράς, λεκάνες γάλακτος κ.λπ) και προϊόντων (κοπριά, γάλα, στρωμνή κ.λπ.) των ζώων αυτών σε συνεργασία με τις οικείες Κτηνιατρικές Αρχές
- **Ασφαλής διάθεση** των νεκρών σε μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων
- Προειδοποίηση με **πινακίδες** που φέρουν κατάλληλη σήμανση

(ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ)

Απαγόρευση της μετακίνησης και ελεύθερης διακίνησης ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και αγοροπωλησιών ευπαθών ειδών ζώων, στην περιοχή που εντοπίστηκε η εστία της λύσσας εκτός αν ύστερα από εξέτασή τους αναφερθούν υγιή.

Θανάτωση των ευπαθών ζώων, τα οποία δαγκώθηκαν ή ήρθαν σε άμεση επαφή με εκκρίσεις ζώου θετικού στη λύσσα.

Για όσα παραγωγικά ζώα και ιπποειδή διαβιούν υπό εκτατική μορφή σε ακτίνα 20 χιλιομέτρων από την εμφάνιση κρούσματος η οικεία Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας δύναται να εγκρίνει τον **εμβολιασμό** τους

Ενημέρωση δασικών υπηρεσιών, ιδιωτών κτηνιάτρων, φιλοζωικών σωματείων, κυνηγετικών οργανώσεων κ.λπ

Δελτίο Επιδημιολογικής Διερεύνησης

Δελτίο Διερεύνησης περιστατικού λυσσώσπιτου ζώου	
1. Πηγή κτηνοτρόφου:	Τηλέφωνο:
2. Τυπική κατάσταση υγιούς κατοικίσιου ζώου:	3. Ημερομηνία και Χρόνος αντίστασης:
4. Εισαγωγή ζώου: ☐ Ευρωπαϊκή ☐ Νότιο-ανατολικά στοιχεία ☐ Περιφερειά στοιχεία	
5. Ημερομηνία ζώου:	Τηλέφωνο:
Υπόθετος κατάλογος του αίματος:	Τηλέφωνο:
6. Διεύθυνση (Όχι & Αριθμός):	(Πόλη) (ΠΚ)
7. Είδος ζώου: ☐ Κοιτοκώβη ☐ Αρνόπιό ☐ Εισαγόμενη φάσις: ☐ Σαλίς ☐ Γάτα ☐ Άλλο _____ ☐ Αδέσποτο ☐ Φυλάκι	
8. Περιγραφή (Φυλή, Χρώμα κλπ.):	9. Αιτιάς σήμανσης: Ημερομηνία: Αιτία:
10. Σημειώσεις: ☐ Φυσολογική ☐ Μη φυσιολογική ☐ Αρρωστό	11. Επαρκώς εμβολισμένος: ☐ Ναι ☐ Όχι
12. Εμφυτευθείσα κατάσταση: Αντικαταστατικός Εμφυτευθείσας: ☐ Εμφυτευμένο ☐ Αναμφυτευμένο ☐ Όχι/ακατάλληλο: Ημερομηνία: Αιτία/αίτιο κρούσης/εμφυτεύσεως:	
13. Σάο σε απομόνωση: Αιτία:.....	
14a. Εάν αρκείται για διακρίβωση ζώο έχει υπογραφεί δήλωση διακρίβωσης από τον ιδιοκτήτη? ☐ Ναι ☐ Όχι	
14b. Εάν αρκείται για αδέσποτα ζώα έχει υπογραφεί δήλωση διακρίβωσης από τον κτηνίατρο του δήμου? ☐ Ναι ☐ Όχι	
15. Αιτία θανάτου:	
16. Άρση απομόνωσης: Ημερομηνία: Αιτία:	
17. Κατάσταση ☐ σάο ☐ εν σάο το ζώο	18. Η εξέταση του εργασιακού σάου: ☐ Αρρωστίες ☐ Αναρρωστίες ☐ Απορρωστίες
18. Περιγραφή:	
21. Αιτία θανάτου: ☐ Φυλάκι ☐ Αρρωστίες ☐ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ	
22. Η αναμφύ για το ζώο έγινε από: ☐ Άτομο ☐ Κτηνίατρο ☐ Παιδιά/Προσωπικό ☐ Υπαιχσία	
μτ — Τηλέφωνο — ΜΗΔ — Ημερομηνία	
23. Εισάχθησαν άλλα ζώα στο συγκεκριμένο ζώο: ☐ Ναι ☐ Όχι	
24. Εάν εισάχθη άλλα ζώα: ☐ Είναι εμβολισμένα ☐ Είναι ανεμβολισμένα Με ποιαν τρόπο έγινε η διάθεση:.....	

25. Ήταν λαβή μέτρα για το άδικο ζώο: ☐ Ναι ☐ Όχι Περιγραφή μέτρων:.....
26. Άλλα μέτρα για το ζώο από αυτό:.....
27. Σημεία ενόχλησης στο ζώο
28. ☐ Η κατάσταση είναι: Ημερομηνία: Αιτία:
29. Όνομα σάου που παραμένει το έντομο:
Ημερομηνία:

Δελτίο Επιδημιολογικής Διερεύνησης

Δελτίο Διερεύνησης Περιστατικού έκθεσης ανθρώπου σε λυσσόπυπο ζώο			
1. Περιεργασία:		Τρίλινο	
2. Ονομαστικό ακούφινο:	3. Φύλο:	4. Ηλικία:	5. Τρίλινο:
6. Διεύθυνση οδού (No. & Οδός):		(Πόλη)	(Παροικήσιον) (TK)
7. Ονομαστικό Γενεθιόφωτο (από ο ακούφινος είναι σφραγισμένο):		8. Διεύθυνση:	
9. Περιεργασία:		Τρίλινο:	
10. Τοποθεσία έκθεσης στο ζώο (από ο ζώο):		11. Ημερομηνία και Χρόνος Έκθεσης: Σημειώ ο χρόνος και ημερομηνία:	
12. Σύνθετος σφραγισμένος: ☐ Αρσενικό ☐ Μη αρσενικό ☐ Πρωτόζωο			
13. Σφραγισμένος ζώο:			
14. Διεύθυνση (No. & Δρόμος):		(Πόλη)	(TK)
15. Βίαιος ζώο: ☐ Κατακλιθεί ☐ Αρσενικό ☐ Εκτεθειμένος ζώο:			
☐ Σακίος ☐ Τάμι ☐ Άλλο _____ ☐ Αίθουσα ☐ Θηλαστό			
16. Περιγραφή (Φύλο, Χρόνος κλπ.):		17. Αρσενικός σφραγισμένος:	Ημερομηνία: Ακρί:
18. Σφραγισμένος: ☐ Φυσιολογικό ☐ Μη φυσιολογικό ☐ Αρσενικό		19. Περιγραφή σφραγισμένου ακούφινου: ☐ Ναι ☐ Όχι	
20. Εμφάνιση ακούφινου: Αντικειμενικός Εμφάνιση:			
☐ Εμφάνιση ακούφινου ☐ Αρσενικό σφραγισμένος:		Ημερομηνία:	Αρσενικός σφραγισμένος ακούφινου:
21. Τοποθεσία σφραγισμένου ζώου: ☐ Μη βίαιος σφραγισμένος του ζώου ☐ Ζώο σε αποθήκη Ακρί.....			
22a. Εάν αρσενικό για λεπτομέρεια (από ο σφραγισμένος ζώος βίαιος σφραγισμένος από τον δικαστή): ☐ Ναι ☐ Όχι			
22b. Εάν αρσενικό για αέθουσα (από ο σφραγισμένος ζώος βίαιος σφραγισμένος από τον δικαστή): ☐ Ναι ☐ Όχι			
23. Ακρί βίαιος:			
24. Ακρί σφραγισμένος:		Ημερομηνία:	Ακρί:
25. Κατάσταση: ☐ αέ ☐ Δεν αέ το ζώο		26. Η εξέταση του σφραγισμένου ακούφινου: ☐ Αρσενικό ☐ Δεν αρσενικό	

27. Περιγραφή:			
Ημερομηνία:		Ακρί:	Τρίλινο:
28. Κατάσταση σφραγισμένου: _____			
29. Ο ακούφινος σφραγισμένος: ☐ Χωρίς ☐ Κατάκομο ☐ Απορροδοτικότητα ☐ Υπερβολία			
με ☐ Τρίλινο ☐ Μη ☐ Ημερομηνία			
30. Η κατάσταση σφραγισμένου:		Ημερομηνία:	Ακρί:
31. Ονομα σφραγισμένου ακούφινου:			
Ημερομηνία:		Τρίλινο:	

Περιστατικά λύσσας σε βοοειδή-Νοέμβριος 2013

Μυριόφυτο Κιλκίς

Εκτροφή με 61 βοοειδή (39 αγελάδες σε κυοφορία, 7 ταύροι και 15 μόσχιοι έως 6 μηνών)

➤ Θηλυκό βοοειδές με αταξία, σιελόρροια, αδυναμία κατάποσης, ανορεξία. Θάνατος την επόμενη ημέρα. Άμεσα αποστολή δείγματος στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα.

➤ 24 ώρες μετά έκδοση **θετικού** αποτελέσματος.

➤ Σε συζήτηση με τον παραγωγό έγινε γνωστό ότι πριν από 2 μήνες περίπου είχε βρει μια νεκρή αλεπού κοντά στην εκτροφή και δεν το ανέφερε.

Άγνωστο με πόσα και ποια ζώα ήρθε σε επαφή η συγκεκριμένη αλεπού.

➤ Δύο ημέρες μετά τον πρώτο θάνατο, αιφνίδιος θάνατος σε δεύτερο θηλυκό βοοειδές. Άμεσα αποστολή δείγματος στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα στα ζώα.

➤ 24 ώρες μετά, έκδοση **δεύτερου θετικού** αποτελέσματος.

Μυριόφυτο Κιλκίς

Ερωτήματα προς απάντηση

- Με πόσα και ποια άλλα ζώα ήρθαν σε επαφή.
- Πιθανή επαφή του κοπαδιού με άλλα σε βοσκές ή κοινές γούρνες ποτίσματος
- Γάλα: παραγωγή και διάθεση
- Άτομα που δουλεύουν στην εκτροφή, τρόποι μετάδοσης στον άνθρωπο....
- Επισκέπτες της μονάδας, προμηθευτές, ζωέμποροι, κ.λπ
- Μηχανές άμελξης, βυτία γάλακτος, ζωοτροφές, εγκαταστάσεις κ.λπ
- Άλλα ζώα πλην των βοοειδών που ζουν στην ίδια εκτροφή

Μυριόφυτο Κιλκίς

Η μετάδοση της νόσου μεταξύ των παραγωγικών ζώων του κοπαδιού δεν αναφέρεται βιβλιογραφικά παρότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί.

Όλα τα θηλυκά βοοειδή κυοφορούσαν τους δύο τελευταίους μήνες από το περιστατικό και δεν παρήγαγαν γάλα. Παρόλα αυτά η τοπική γαλακτοβιομηχανία πραγματοποίησε εκτεταμένες απολυμάνσεις των οχημάτων μεταφοράς γάλακτος

- Η απέκκριση του ιού στο γάλα δεν έχει αναφερθεί βιβλιογραφικά. Η επιμόλυνση του γάλακτος από μολυσματικό υλικό δε μπορεί να αποκλειστεί.
- Η παστερίωση καταστρέφει τον ιό**
- Ποτέ στην παγκόσμια βιβλιογραφία δεν αναφέρθηκε περιστατικό λύσσας στον άνθρωπο από κατανάλωση παστεριωμένου γάλακτος

Μυριόφυτο Κιλκίς

Η μετάδοση λύσσας από παραγωγικά ζώα στον άνθρωπο :

- μέσω των μολυσμένων εκκρίσεων (σάλιο) ή
- της επαφής με μολυσμένους νευρικούς ιστούς.

Η κατανάλωση παστεριωμένου ή καλά βρασμένου γάλακτος ή καλά μαγειρεμένου κρέατος δεν εγκυμονεί κινδύνους για τον καταναλωτή.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΑΑΤ-ΚΕΕΛΠΝΟ-Κτην. Υπηρεσία ΠΕ Κιλκίς!!!!

❖ Όλοι οι άνθρωποι (3 άτομα , 2 παραγωγοί και ένας κτηνίατρος) που ήρθαν σε επαφή με τα ζώα της εκτροφής επισκέφθηκαν το Νοσοκομείο και έλαβαν την κατάλληλη μετά την έκθεση προληπτική αγωγή

Δεν επισκέφθηκαν τη μονάδα άλλα άτομα.

Μυριόφυτο Κιλκίς

- Επειδή ήταν αδύνατο να βρεθεί με πόσα και ποια άλλα ζώα ήρθε σε επαφή η αλεπού αποφασίστηκε η **θανάτωση όλων των βοοειδών της εκτροφής** .

- Η μεταφορά τους στο σφαγείο έγινε τμηματικά, σε 5 δόσεις.

- Στο σφαγείο έγινε μόνο αναισθητοποίηση των ζώων και αφαίμαξή τους σε ειδικές λεκάνες και προώθησή τους άμεσα στη μονάδα αποτέφρωσης

- Στην τελευταία σφαγή ελήφθησαν 6 κεφαλές ζώων και στάλθηκαν στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα . Όλα ήταν αρνητικά.

- Ακολουθούσε σχολαστικό πλύσιμο και απολύμανση του σφαγείου μετά από κάθε σφαγή

- (ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ)

Μυριόφυτο Κιλκίς

Απολύμανση όλων των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά των ζώων στο σφαγείο, των πτωμάτων για καταστροφή κ.λπ.

Απολύμανση όλων των εγκαταστάσεων της εκτροφής

Επανεμβολιασμός 2 σκύλων ήδη εμβολιασμένων -περιορισμός και παρακολούθηση για 6 μήνες

Η εκτροφή παρέμεινε κενή για τουλάχιστον ένα τρίμηνο

(ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ)

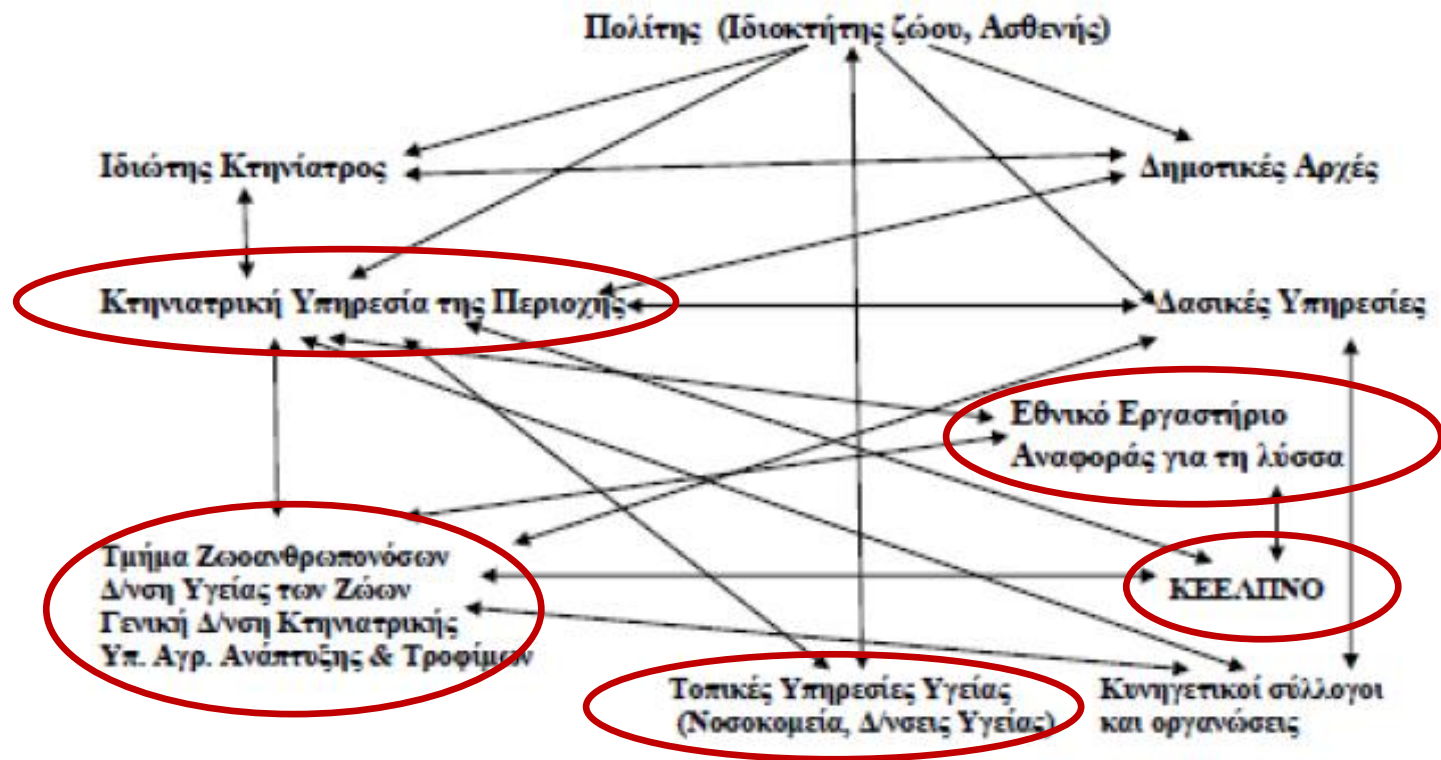
Οικονομικές αποζημιώσεις

Αποζημιώνονται οι παραγωγοί για τη θανάτωση και καταστροφή των λυσσύποπτων παραγωγικών ζώων.

Αποζημιώνονται οι δαπάνες για τη διάθεση των πτωμάτων νεκρών ή θανατωμένων ζώων και των προϊόντων τους σε εγκεκριμένες μονάδες επεξεργασίας ζωικών υποπροϊόντων

Δεν αποζημιώνονται οι παραγωγοί για την αξία των προϊόντων των παραγωγικών ζώων που βρίσκονται σε απομόνωση.

Συνεργασία φορέων

Προβλήματα στη διαχείριση λυσσύποπτων ζώων κατόπιν έκθεσης ανθρώπων

Έλλειψη ενημέρωσης:

- πολιτών κατόπιν πιθανής έκθεσης
- ιδιοκτητών ζώων
- ιδιωτών κτηνιάτρων που παρακολουθούν τα λυσσύποπτα και πρέπει να ενημερώνουν αρμοδίως με τα προβλεπόμενα δελτία τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες

Προβλήματα στη διαχείριση λυσσύποπτων ζώων κατόπιν έκθεσης ανθρώπων

- αστυνομικών υπηρεσιών που γίνονται αποδέκτες καταγγελιών για δήγματα ζώων
- μονάδων υγείας που δέχονται τα περιστατικά (εκτεθειμένοι πολίτες)

Προβλήματα στη διαχείριση λυσσύποπτων ζώων κατόπιν έκθεσης ανθρώπων

Συχνά χάνεται η πληροφορία

- Τα λυσσύποπτα ζώα δεν ανευρίσκονται (πχ αδέσποτα)
- Δεν απομονώνονται
- Δεν ενημερώνεται ο εκτεθειμένος ότι πρέπει να βρεθεί και να απομονωθεί το ζώο που προκάλεσε την πιθανή έκθεση

Προβλήματα στη διαχείριση λυσσύποπτων ζώων κατόπιν έκθεσης ανθρώπων

- Δεν μεταφέρεται στον σωστό χρόνο η πληροφορία για την κατάσταση υγείας του ζώου στο νοσοκομείο και στους θεράποντες ιατρούς
- Αδυναμία σύλληψης λυσσύποπτου ζώου και χειρισμών;

Περιοχές αυξημένης, μέτριας και χαμηλής επικινδυνότητας

- ❑ Βάσει αυτής της κατάταξης χορήγηση μετεκθεσιακών αγωγών στον άνθρωπο
- ❑ Ωστόσο η επιτήρηση της νόσου ειδικά σε κάποιες περιοχές είναι χαμηλή
- ❑ Μειωμένη προσκόμιση δειγμάτων στις κτηνιατρικές αρχές (νεκρά και λυσούποπτα ευαίσθητα στον ιό της λύσσας ζώα)

Εμβολιασμός και σήμανση κατοικίδιων σαρκοφάγων

Άρθρο 1

Τροποποίηση της αριθ. 331/10301/25.01.2013 απόφασης

1. Μετά την περίπτωση δ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 προστίθενται περιπτώσεις ε και στ ως ακολούθως:

«ε) Κατοικίδια σαρκοφάγα ζώα: Οι κατοικίδιοι σκύλοι και γάτες και οι κατοικίδιες ικτίδες.

στ) Εμβολιασμένο κατοικίδιο ζώο: Κάθε κατοικίδιο ζώο στο οποίο έχει διενεργηθεί αντιλυσσικός εμβολιασμός υποχρεωτικά από κτηνιάτρος με αντιλυσσικά εμβόλια και σήμανση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με αντιλυσσικά εμβόλια εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ), σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του παρασκευαστή. Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός καταγράφεται υποχρεωτικά στο βιβλιάριο εμβολιασμών ή στο διαβατήριο των ζώων. Στο βιβλιάριο εμβολιασμών ή στο διαβατήριο εκτός από την ετικέτα του αντιλυσσικού εμβολίου, υποχρεωτικά αναγράφεται η ημερομηνία εμβολιασμού και η υπογραφή με την σφραγίδα του κτηνιάτρου που τον διενεργεί. Για να θεωρείται εμβολιασμένο ένα κατοικίδιο ζώο, πέρα από τη σφραγίδα και την υπογραφή του κτηνιάτρου, ο εμβολιασμός πρέπει να είναι σε ισχύ σύμφωνα με την διάρκεια της ανοσίας που παρέχεται από το συγκεκριμένο εμβόλιο όπως αναγράφεται στις οδηγίες του παρασκευαστή.»

Ηλεκτρονική Σήμανση

- Υποχρεωτική από το Νόμο 4039/2012
- Ωστόσο στην πράξη διενεργούνται εμβολιασμοί χωρίς να έχει σημανθεί το ζώο
- Προβλήματα στην καταχώρηση των σημασμένων ζώων από τους ιδιώτες κτηνιάτρους στη ηλ. βάση του ΥΠΑΑΤ
- Μη αποστολή στοιχείων σημασμένων και εμβολιασμένων ζώων από τους ιδιώτες κτηνιάτρους (δεν υπάρχουν; δεν αποστέλλονται;)

Αδέσποτα κατοικίδια σαρκοφάγα

- ❑ Μη εφαρμογή του προγράμματος περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων (σήμανση, εμβολιασμός, στείρωση, καταχώρηση στη βάση του ΥΠΑΑΤ) από πολλούς Δήμους
- ❑ Δυσκολίες ανεύρεσης και απομόνωσης λυσσύποπτων αδέσποτων που έχουν εκθέσει ανθρώπους

Στόχοι

- Δημόσιοι χώροι απομόνωσης λυσσύποπτων ζώων – Συνεργασία φορέων
- Δημόσια Λυσοιατρεία!!!!
- Ευρεία Ενημέρωση!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
- Εμβολιασμός μεγαλύτερου αριθμού κτηνιάτρων και λοιπών εμπλεκόμενων
- Δήμοι – Στελέχωση με κτηνιατρικό προσωπικό!

ΝΕΑ ΚΥΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΥΣΣΑ

Διαχείριση λυσσύποπτων περιστατικών – εκθέσεις ανθρώπων

- Χάνεται η πληροφορία για το ζώο!
- Δεν ενημερώνεται ο εκτεθειμένος για την υποχρέωση ανεύρεσης του ζώου
- Σε κάποιες περιπτώσεις οι ιατροί ή οι ιδιώτες κτηνίατροι δεν είναι «ενημερωμένοι» για την διαδικασία ενώ υπάρχουν σχετικές οδηγίες και Νομοθετικά κείμενα
- Συχνά γίνονται καταγγελίες στην αστυνομία χωρίς να ακολουθείται η σωστή διαδικασία

Θέματα προς συζήτηση – Τροποποίηση ΚΥΑ για τη Λύσσα

- Συμμετοχή **Υπουργείου Υγείας** στην ΚΥΑ για τη Λύσσα – Περιπτώσεις εκθέσεων ανθρώπων σε λυσσύποπτα ζώα/Υποχρεώσεις θεράποντος ιατρού
- Συμμετοχή **Ελληνικής Αστυνομίας** - Καταγγελίες λυσσύποπτων περιστατικών στις αστυνομικές αρχές
- Συμμετοχή **Υπ.Ναυτιλίας** - Έλεγχος κατοικίδιων σαρκοφάγων κατά τις μετακινήσεις ως προς τον αντιλυσσικό εμβολιασμό
- Διαβίβαση σχεδίου ΚΥΑ προς επεξεργασία;
- **Διαμόρφωση ομάδας εργασίας**

Θέματα προς συζήτηση – Τροποποίηση ΚΥΑ για τη Λύσσα (2)

- «Άρθρο 3

Φορείς – Αρμοδιότητες

.....

- **δ)** Οι υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των ΠΕ, το ΚΕΕΛΠΝΟ, Δημόσια Νοσοκομεία
-
- **ε)** Η Ελληνική Αστυνομία.....
- **στ)** Το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή.....
- **ζ)** Ιδιώτες κτηνίατροι και κτηνίατροι των Δήμων

Ευχαριστώ..

